

ئاگر به سستی فشه ل و نه گهره چاوه پروانگراوه گانی قهیرانی عیراق

04-09-2022

نووسه ره گان

د. یاسین ته ها

کورتە : پیکدادانی خویناوی کو تایی ئاب له ناوچهی سهوزی به غدا له نیوان سهدرییه گان و هه ندیک له گرووپه چه کداره گانی چه شد به نزیکه ی 50 کوژراو کو تایی هات، به لام پینشهاته سیاسییه گانی پاش نه و گرژییه نه منیه، ده ریده خه ن که نه وه ی روویدا زیاتر له گه ریکی پیکدادان ده چیت که هه ر دوو لایه نی قهیرانه که ی به ئاراسته ی قوولبوونه وه ی زیاتری نا کوکییه گاندا بردووه تا نه وه ی په ندی لئ وه ربگرن و به ره و چاره سه ر هه نگاو بنین.

پیکدادانی خویناوی کۆتایی ئاب له ناوچهی سهوزی بهغدا له نیوان سهدریهکان و ههندیگ له گرووپه چهکدارهکانی هشد به نزیکهی 50 کوزراو کۆتایی هات، بهلام پینشهاته سیاسیهکانی پاش ئه و گرزیه تهمنیه، دهیدههکن که ئهوهی رویدا زیاتر له گهریکی پیکدادان دهچیت که ههر دوو لایهنی قهیرانهکی به ئاراستهی قوولبوونهوهی زیاتری ناکوکیهکاندا بردووه تا ئهوهی پهندی لن وهبرگرن و بهره و چارهسهر ههنگاو بنین.

وهستانی پیکدادانهکانی ناوچهی سهوز (29_30 ئابی 2022)، لهسهر بنهمای هیچ ریکهوتنیکسی سیاسی و تهناهت لیکههیشتنی تهمنی و سهربازیش نهبوو که قوناخی پاش ئه و شهپه خویناوییه ئاراسته بکات، تهمش کت و مت له سهرهتای ههنگیرساندنی دهچیت که له پر و بههوی په رهسهندنی رهوتی نارهزایی و مانگرتنی سهدریهکان و پاشان برپاری لهناکاوی وازهینانی سهدر له سیاسهت وهک پهکهه کاردانهوهی خیرا بو برپاری ماموستاکهی له بارهی وازهینانی له کاری مهرجهعهت و ریهراههتی کردنی ئایینی.

له و کاتهی خوپیشاندهرانی سهدر چوونه سهر کۆشکه ههستیارهکانی ناوچهی سهوز و نزیک بوونهوه له مال و بارهگا سهرهکیهکانی مالیکی و خهزعهلی، پاسهوان و چهکدارهکان بهتوندی لییان هاتنه دهست، تهوانیش ههم بو پاراستنی خویان و ههم بو پینشپهوی زیاتر، چهک و چۆلی خویان هینا و بهم هۆپهشهوه شهپیکی دهسته و پهخه داگیرسا، بهلام تهق و تۆقی شهوی دریزی پیکدادانهکان زور لایهنی هینایه سهر هیل، چونکه له لایهک مهترسی لهسهر بالیوزخانه و بنکه و بارهگا بیانیهکان دروست بوو، له لایهکی دیکه پیکهاتهی شیهه له ئەگهری خزان بو شهپیکی گشتگیری دریزخایه نزیک بووهوه، تهمش بو عهلی سیستانی مهرجهعی بالای شیههکان و جهمسهره په یوه نیدیارهکانی په یوه ست به دۆسیه ی عیراکی قابیلی بیدهنگی لیکردن نییه، هاوکات لهگهڵ تهمشدا سهدر تیگههیشته که ژماره ی قوربانیهکانی رهوتهکی بهردهوام له هه لکشاندایه و تهرازووی هیز لاره سهنگه و شهپهکه نا بهرامبهره.

به پینچهوانه ی شه قامهوه، له بهرهنگار بوونهوهی چهکداریدا تای تهرازوو بهلای سهدردا ناشکیتهوه، چونکه راسته رهوتهکی خاوهن "سرایا السلام" و جهنگاوه ره دیرینهکانی "جیش المهدی" به، بهلام توانای ئەمانه ناگهته توانای ئه و کۆمه له گرووپه چهکداره ی که له ژیر چهتر و ناوی هشدی شهعبیدا هه رچی چهکی کوشنده و پیگه ی ستراتیژی ناو بهغدا هه په به دهسته تانه وه په. له پیکدادانهکانیشدا دامه زراوه ی هشدی شهعبی سهلماندیان ئەوان پارێزهری "سیسته می سیاسی 2003" و بهرژه وهندیهکانی "چوارچیوه ی هاوئا ههنگی" ن، له کاتیگدا نزیکه ی هه شت سال بهر له ئه وه، هه موو هه وله کانیان بو په کلاییکردنه وه ی وینه ی دامه زراوه که یان بوو وهک قهواره په کی ته منی نیشتمانی که "سهر به فه رمانده ی گشتی هیزه چهکدارهکانی عیرا که".

ئاگر به ستنی ئیستا له ژیر سێ کارتیکه ردا په که میان هیزهکانی گوشارن (سیستانی له نهجهف و تاران له دووره وه)، دووه میشیان مهیدانه سهربازییه لاره سهنگه که په، سیه مییش هاتنه پینشه وه ی زیاره تی "چله ی ئیمام حسین" ه که بونه په کی گرنگ و جومگه یی و رۆخی شیهه کانه له سه رانسهری دنیا. ههر کاتیش دووله مه پهره که ی دوا ی گۆرانی به سه ردا بیت له چه ند رۆژی داها توودا، ئه وه هه موو کات ئەگه ری "پیکدادانی سنووردار" و به ره که وه تنی سنووردار کرا وه په، وهک ئه وه ی چه ند کاتێرێک پاش کشانه وه ی سهدریهکان له به غدا له نیوان چهکدارهکانی سهدر و عه سائیدا له ده ور به ری کۆشکه سه رۆکاپه تییهکانی شاری به سه ره رویدا.

له م چه ند ساله ی دوا ییدا هیچ کات وهک ئیستا سهدریهکان هه ستیان به دلشکان نه کردوه، چونکه جگه له وه ی به ته نیا رووبه روون له گه ل هه موو هیزه کاریگه ر و خاوه ن ده سه لاتهکانی شیهه دا، پینانوا په له لایه ن ئیرانیسه وه به ناچار کردنی ئایه توللا حائیری به وازهینان تووشی پیلانگیزییه کی ئایینی و مه زه به ی بوون و ریه ره که یان گه مارو دراوه، له ووی زیان و لیکه وته ی پیکدادانهکانیشه وه ژماره ی قوربان ی سهدریهکان چه ند قاتی ته وانه ی رکابه رهکانیانه، بهر له وه ش ده ستیان له په رله مان برآ و به خیرایی کورسیه کانیان پرکرا وه. ئەمانه ش به سن بو گرزترکردنی بارودۆخه که و هه وینی رق و زه مینه ی چه ند گه ریکی تری تۆله سه ندنه وه ن. له به رامبه ریشدا ئەگه رچی چوارچیوه ی هاوئا ههنگی شیهه سهدریان له چوارچیوه په کی به رته سکدا قه تیس کردوه، که چی ته وانیش هینشتا ههر کاریان له بهر ناروات و نه حکومهت به ده ست ته وانه، نه په رله مانیش کارا په تا زۆرینه نوپیه که یان پاش کشانه وه ی سهدر، به که لک و سوود بگه رپته وه بۆیان و په لایانه بو ئه وه ی هه ندیک له ئامانجه کانیان بهیننه دی.

تا "زیاره تی چله" کۆتایی دیت پاش دوو هه فته ی دیکه، دۆخی گرز ی شیههکان به ئەگه ری زور ههر به شه ری سارد ده مینیته وه، به لام له پاش ئه وه تۆنی گوتاری رکابه رهکانی سهدر و به یاننامه کانی ته م دوا ییه یان ئامازه به گه ریکی نوپ ی به ره که وه تن ده که ن، چونکه ئه و کاته ی ده ست بو پیکهینانی حکومه تی دلخواری خویان ده بن. جاریکی دیکه برینی کشانه وه ی سهدریهکان له په رله مان و مانه وه یان به ده ستی به تال له پرۆسه سیاسیه که دا ده ست به بازار و کولانه وه ده کات و، نه و کاتیش چاری دیکه یان نابیت جگه له گه رانه وه بو شه قام و په لاماردانی بهرژه وهندیهکانی رکابه رهکانیان.

چاره سه ری گونجاو بو ئەم بارگزییه ی دوا یی له دانایی هه ولی رازیکردنی سهدردایه، ته ویش به هه لوه شانده وه ی په رله مان و هینشتنه وه ی مسته فا کازی یان دروستکردنی حکومه تیکی ته من 12_18 مانگ که ئه رکی تیپه راندنی بودجه و ئاماده کاریی هه لبژاردنی

نوي بيت دهكرت، به بن ئهوهي پهللمان گورانكاربي گوره له ياساي ههلبزاردن و كوميسيونهكهيدا بكات، به لام گرفتى سهرهكى
ئهويه ئيستا ركابه رانى سهر له چوارچيوه هاوناھهنگى شيعه، خويان به براوه دهزانن و به كهلكوهرگرتن له پيشهاتهكانى ئهه دواييه،
دهيانهويت زياتر گوشه گيرى بكهن، ئهههش به واتاي كار و كاردانهوهي زياتر ديت، ئهگهر پيشهاتيكي خيرا و چاوه پرواننه كراو ئهه ناراستهيه
به رهو لانيكه مي ليكگه يشتن و سازانيك نه بات كه ماوه به كي ديكه ناكوكيه كان دوا بخت.